

št. 03

Na razstavi Moja Ljubljana je poseben poudarek namenjen trajnostnemu razvoju Vrhnike in uspešnemu izvajanju strategije »Brez odpadkov«. Da je ozaveščanje ključnega pomena za dolgoročne učinke na področju ekologije, so potrdili tudi vrhniški predšolski otroci, ki so nas ob obisku razstave presenetili s poznavanjem in razumevanjem ločenega zbiranja odpadkov. Naj bo tokratni prispevek spodbuda za sodelovanje in nadaljnje uspešno delo Komunalnega podjetja Vrhnika.

BREZ ODPADKA
»ZERO WASTE«

»Zero waste« (Brez odpadkov) je strategija, ki deluje v smeri spreminjanja načina razmišljanja. Na prvo mesto ne postavlja vprašanja kako se bomo odpadkov znebili, temveč temelji na dejstvu, da jih proizvedemo čim manj. Tiste ki nastanejo, pa brez izjeme predelamo, recikliramo in ponovno uporabimo. Poudariti je potrebno, da strategija brez odpadkov izključuje sežiganje odpadkov in njihovo termično izrabo.

Na Vrhniki, v Borovnici in Log - Dragomerju smo se že pred dvajsetimi leti odločili in začeli počasi, korak za korakom, stopati po poti brez odpadka. Zaradi vztrajnosti in sodelovanja vas občanov smo pri ločevanju dosegli vrhunske rezultate. Ti so bili tudi razlog, da smo bili kot prvi v Sloveniji povabljeni v mednarodno mrežo ZERO WASTE. Vanjo so vključene lokalne skupnosti, ki delujejo v smeri približevanja družbi brez odpadkov. Leta 1994 je občina Vrhnika, ki je obsegala tudi območje današnje občine Borovnica in Log - Dragomer, na pobudo Komunalnega podjetja Vrhnika sprejela vizionarsko odločitev o modernizaciji ravnanja z odpadki. Podprla je pričetek ločenega zbiranja odpadkov v gospodinjstvih v času, ko o tem ni razmišljala še nobena občina. Odločitev je bila pogumna zato, ker je bila prva zakonodaja, ki je na nacionalnem nivoju uvedla obvezno ločevanje odpadkov, sprejeta šele sedem let kasneje. Od začetka ločenega zbiranja vzporedno potekajo aktivnosti, ki so namenjene ozaveščanju občanov oziroma predstavljanju smisla ločevanja odpadkov. Občani se moramo zavedati, da so odpadki surovine in da z njihovim ločevanjem ohranjamo neobnovljive naravne vire, ustvarjamo pogoje za nove zaposlitve in vplivamo na ceno ravnanja z odpadki.

Zadnjih aktivnosti namenjenih zmanjševanju odpadkov smo se lotili s snovanjem DEPO-ja. To je razvojni projekt, ki se v JP KP V d.o.o. izvaja v sklopu Zero waste strategije h kateri so pristopile občine ustanoviteljice Komunalne-

ga podjetja Vrhnika leta 2014. Pod tem imenom poskušamo združiti vse kar je povezano s trajnostnim razvojem in se izvaja v lokalni skupnosti. Zaposleni v DEPO-ju tako na primer ozaveščajo vse zainteresirane o ravnanju z odpadki, posledicami onesnaževanja okolja, zdravi prehrani, škodljivih sevanjih in z drugimi pomembnimi vsebinami. V smislu krožnega gospodarstva spodbujamo ponovno uporabo predmetov, samooskrbo, nakupe brez embalaže, izmenjavo oblek in predmetov ter drugo. Posebno pozornost namenjamo preoblikovanju predmetov in ozaveščanju obiskovalcev, ki je pomemben gradnik doseženih rezultatov. S prodajo predmetov, katerih ljudje ne potrebujejo več in jih podarijo DEPO-ju ter ozaveščanjem, se trenutno zberejo sredstva za plačilo dveh zaposlenih, ki sta bila pred tem brezposelna.

Naprošamo vse, ki bi radi prispevali k boljšemu okolju in bolj zdravemu načinu življenja, da se ravnajo v skladu s sloganom: »POSRAVIMO, PROSTOR PRIDOBIMO IN NEKAJ DOBREGA POSTORIMO«. Več informacij lahko dobite, če pokličete na 041 777 389. Odgovorili vam bomo na vsa vaša vprašanja.

Uspehi DEPO-ja in ZW niso ostali neopaženi. Vsako leto nas obišče veliko domačih in tujih delegacij. Naj omenimo le dve najodmevnejši: v mesecu marcu je DEPO obiskal EU sekretar za ribištvo in turizem, katerega je spremljala ministrica za okolje in prostor; v mesecu aprilu pa delegacija mesta Amsterdam, ki je slišala za naš primer dobre prakse, katero izvajamo na Komunalnem podjetju Vrhnika. Nad prikazanim so bili navdušeni in v pogovoru priznali, da kaj takega od »majhne Slovenije« in »običajnega« komunalnega podjetja niso pričakovali. Predstavniki mesta Amsterdam so povedali, da bodo veliko prikazanega, predvsem podrobnosti povezane z ozaveščanjem, koristno uporabili pri urejanju težav, ki jih imajo pri ravnanju z odpadki v mestu Amsterdam.

V Kulturnem centru Vrhnika je del razstave posvečen varovanju okolja. Kar nekaj prostora je namenjenega načinu ravnanja z odpadki, ki je občine Borovnica, Log - Dragomer in Vrhnika uvrstil na zemljevid lokalnih skupnosti, ki se ravnajo skladno s strategijo ZW. Vabimo vas, da obiščite razstavo in se oglasite še v trgovini DEPO-ja, ki se nahaja v neposredni bližini v središču Vrhnike nasproti Kunstljeve vile.

Vse napisano vodi k družbi brez odpadkov in se lahko udejanji v vsaki lokalni skupnosti. Potrebna je le volja, sodelovanje in razumevanje trajnostnega razvoja kot vodila ohranjanja narave. Verjamemo, da nam bo sledilo še veliko komunalnih podjetij in lokalnih skupnosti in da bo Zero Waste strategija postala vodilo ljudi, ki živimo v naši prelepi deželi. S skupnimi močmi nam bo uspelo.

Avtor: Jernej Fefer

Foto: Skupina Stik

NA KOLIŠČU
BRKATEGA SOMA

Skupina Stik je v sodelovanju z Zavodom Ivana Cankarja že četrto leto zapored pripravila popotovanje v čas prazgodovinskih kolišč v obliki arheoloških izkustvenih delavnic, ki so potekale ob ribnikih na Verdu pri Vrhniki. Lepo jesensko soboto smo tako preživeli na »Kolišču Brkatega Soma«.

Obiskovalce je na začetku njihovega sprehoda pričakala delavnica izdelave deblaka in kurjenje ognja z lokom. Ogleдали so si kopije prazgodovinskih sekir in izvedeli marsikaj o drugih naravnih materialih, ki so jih koliščarji uporabljali ter obdelovali. Da je bilo za izdelavo oblačil potrebnih kar precej spretnosti, so se pripravili na delavnici predenja. Najmlajši so se poigrali v igralnem kotičku koliščarske kuhinje, kjer so

jih čakale žrnje, posodice, pribor za prižiganje ognja, semena, žita in suho sadje. Okrasili so lahko tudi svojo koliščarsko posodo. Interaktivna igra »Koliščarsko kolo« jih je vodila skozi letne čase, pri iskanju odgovorov pa so jim pomagali predmeti iz vsakdanjega življenja koliščarjev. Veliko navdušenja je požela tudi metalurška delavnica. Rudo smo talili na odprtem ognjišču, za dosego dovolj visoke temperature smo si pomagali z dodajanjem zraka z usnjenimi mehovi. V glinene kalupe smo ulivali sekire, s tehniko izgubljenega voska pa smo izdelovali prstane. Na koncu so se obiskovalci preizkusili še v streljanju z lesenim lokom. Največ obiskovalcev je prišlo z Vrhnike, nekaj pa tudi iz Ljubljane, Logatca, Horjula, Idrije in Domžal. Na kolišču se srečamo spet naslednje leto!

JAVNA VODSTVA PO RAZSTAVI
Vsako soboto ob 11:00

Foto: Jaka Babnik

VLJUDNO VABLJENI NA OGLED NOVE STALNE RAZSTAVE

V MESECU NOVEMBRU
ZA OBČANE BOROVNICE 20% POPUST

KULTURNI CENTER VRHNIKA
Tržaška cesta 32

